

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722200221
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8722200221.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci mal. detí: E., E. a U. U., všetky narodené XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom S. D. D., deti rodičov: matka G. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., H. XXXX/XX, právne zastúpená: Advokátska kancelária - JUDr. Iveta Pálffy Fabianová, advokátka, so sídlom Štefánikovo nám. 5, 052 01 Spišská Nová Ves a otec A. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., H. XXXX/XX, právne zastúpený: JUDr. Milan Sivý, advokát, Nám. sv. Egídia 3006/116, 058 01 Poprad, v konaní o zmenu výchovného prostredia a nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 15P 12/2020-185 zo dňa 28.10.2022, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol o tom, že mal. U. U. sa predbežne zveruje do osobnej starostlivosti matky G. M., bytom D., H. XXXX/XX, že otec mal. dieťaťa sa zaväzuje platiť na výživu mal. U. sumou 100,- eur mesačne počnúc dňom nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky. Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia vo veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 15P/12/2022. V prevyšujúcej časti bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý.

2. Uznesenie odôvodnil tým, že súdu bol doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby mal. U. bola predbežne zverená do jej starostlivosti a otec bol zaviazaný výživným v sume 140 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že manželstvo s otcom maloletých detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Poprad z 09.04.2021. Z manželstva pochádzajú tri deti, ktoré v predmetnom konaní boli na základe dohody rodičov zverené do osobnej starostlivosti otca. Zároveň bol upravený v tomto konaní aj styk matky s maloletými deťmi každú páru sobotu od 9.00 do 18.00 hodiny. Matka poukázala na to, že deti sa otca boja, tento ich fyzicky trestá a na deti kričí. Matke povedali, že u otca sa nemajú dobre, nekúpi im ani sladkosť. Viditeľne chodili neupravené, v starých veciach a matke povedali, že by chceli bývať u nej. Matka poukázala na to, že rozsudkom Okresného súdu Poprad z 10.10.2022 bolo nariadené výchovné opatrenie a určený dohľad nad výchovou detí. Zároveň matka uviedla, že komunikácia s otcom detí je stresujúca, tento jej robí naschvály až takého rozsahu, že mala obavy o svoje zdravie a bola nútená podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby otec nevstupoval do nehnuteľnosti, v ktorej matka býva. G.. U. sa dlhodobo sťažuje, že u otca s ňou zle zaobchádzajú, že jej ubližujú bratia, a to aj so súhlasom otca. G.. U. nechce odísť od matky k otcovi. Matka má obavy, že sa zhorší psychika dieťaťa, ktoré neustále žije v napätí a strese.

3. Súd poukázal na správu kolízneho opatrovníka, z ktorého vyplýva, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti. Rozhodnutím Krajského súdu v Prešove 24CoP 131/2021 z 27.01.2022 bolo uložené výchovné opatrenie maloletým deťom aj rodičom. Toto výchovné opatrenie trvalo 6 mesiacov a jeho účelom bolo zlepšenie vzájomnej komunikácie a vzťahu medzi rodičmi a zlepšenie vzťahov

detí s matkou. V záverečnej správe psychologička konštatovala, že medzi rodičmi nedošlo k zlepšeniu komunikácie a konfliktné situácie pretrvávajú naďalej. V danej veci boli deti vypočuté na pojednávaní 30.06.2022, keď uviedli, že by chceli ísť k mame, s ktorou majú kontakt každý druhý víkend. Mal. U. aj v rodinnom prostredí otca deklarovala, že chce byť s matkou. Kolízny opatrovník viackrát navštívil deti v rodinnom prostredí a z rozhovoru vyplynulo, že by boli veľmi radi, ak by mohli ísť k mame kedykoľvek to uznajú za vhodné. Chceli by s ňou tráviť viac času a žiadali, aby mal otec v tomto smere voľnejší prístup. G.. E. a H. potvrdili, že ich sestra U. chce byť s mamou. Kolízny opatrovník považuje nateraz za dôležité bezpečie mal. U. s ohľadom na jej zdravie a jej signalizovaný názor, že preferuje výchovné prostredie matky a je vystavená konfliktu lojality a následnému pocitu viny.

4. Súd uviedol, že z predložených listinných dokladov, z vykonaných pohovorov s mal. dieťaťom ako aj pohovoru vykonaného na Okresnom súde Poprad zo dňa 30.06.2022 v konaní 10P/108/2022, z predložených lekárskejších správ má súd zato, že matka osvedčila dôvody, pre vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala dieťa zveriť predbežne do svojej osobnej starostlivosti. V súčasnosti prebieha na tunajšom súde konanie o zmenu výchovného prostredia, ktorý návrh podala matka a kde bolo nariadené znalecké dokazovanie. Ku dňu rozhodnutia o neodkladnom opatrení nebolo realizované ešte znalecké dokazovanie a účastníci v predmetnej veci ešte neboli vypočutí znalcom. Z predložených listinných dokladov a z výpovede samotnej maloletej však jednoznačne vyplýva, že táto samotná sa domáha výchovného prostredia u svojej matky, ktoré jej v súčasnosti zabezpečuje pocit prijatia, bezpečia. U matky má dieťa vytvorené všetky podmienky pre svoj riadny a zdravý vývoj. Taktiež bratia mal. U. uviedli, že mal. U. chce byť pri svojej mamke. Tento názor prezentoval aj kolízny opatrovník vo svojej správe predloženej súdu dňa 25.10.2022. Súd má zato, že v tomto štádiu konania sú splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia s tým, aby mal. U. bola zverená predbežne do osobnej starostlivosti matky. Preto súd vyhovel predmetnému návrhu a bezodkladne upravil pomery na strane dieťaťa a zveril mal. dieťa do osobnej starostlivosti matky. Aj vzhľadom k veku mal. dieťaťa súd zobral do úvahy názor maloletej, ktorý súd pokladá za opodstatnený a to aj vzhľadom k predloženým lekárskejším správam, z ktorých vyplynulo, že dieťa bolo fyzicky napadnuté. Pre dieťa je potrebné, aby vyrastalo v harmonickom prostredí, aby malo zabezpečený pokoj, aby bola nasýtená aj citová potreba dieťaťa vo vzťahu k jej matke.

5. Pokiaľ sa týka výšky výživného súd zaviazal otca výživným v sume 100,- eur mesačne s poukazom na ustanovenie § 366 CMP, kedy pri nariadení neodkladného opatrenia sa určuje výživné v nevyhnutnej miere. Preto v prevyšujúcej časti týkajúcej sa výživného v sume 140,- eur mesačne súd návrh matky zamietol. Zároveň súd určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia veci o zmenu výchovného prostredia, ktorá je vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 15P/12/2022.

6. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec, a to proti všetkým výrokom predmetného uznesenia. Uviedol, že súd vydal neodkladné opatrenie na základe návrhu matky, ktorý obsahuje rozsiahly súbor klamstiev, ktoré táto programovo opakuje vo všetkých súdnych konaniach. Poukázal na to, že dňa 03.11.2022 založil do spisu dokumentáciu, nahrávky, fotografie, videozáznamy, na základe ktorých je možné konštatovať, že matka vo svojich vyjadreniach účelovo klame, zavádza súd i kuratelu. V odvolaní zreprodukoval prepis viacerých rozhovorov s maloletými deťmi. Poukázal na to, že synovia po návšteve rodiny matky uviedli, že bol na nich vyvíjaný tlak širšou rodinou matky, museli si vypočuť i nepekne komentáre na adresu otca, s ktorými neboli vnútorne stotožnení. Od toho času odmietajú akékoľvek stretnutie s matkou, boja sa jej, utekajú od nej. Aj keď matka má snahu ich zlákať a vziať na víkend, tak ako si príde prevziať U.. Otec im nebráni v stretávaní s matkou, nie sú už malí a sami rozhodujú o tom, aký vzťah k matke vybudujú. Skonštatoval, že matka nemá najmenší záujem komunikovať s ním konštruktívne a v záujme detí. Poukázal na vlastné vyjadrenia, podľa ktorého je U. tak zaslepená, že nevníma realitu. Je za ňu zodpovedný a nevyžaduje od nej nič nezvyčajné, iba aby sa zodpovedne pripravovala do školy a snaží sa jej pritom byť maximálne nápomocný. U. nemala dôvod takto prudko meniť voči jemu a bratom svoje správanie. Matkina snaha o zmenu správania U. je postupná a systematická. Spýtal sa, ako matka zabezpečí starostlivosť, ochranu a prípravu do školy u mal. U. z dôvodu jej zamestnania v dvojjzmennej prevádzke na 12 hodinových zmenách. Navrhoval, aby odvolací súd uznesenie zrušil v celom rozsahu.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že Okresný súd v Poprade rozhodol v záujme dieťaťa a navrhol, aby odvolací súd uznesenie potvrdil. Opätovne poukázal na tie isté okolnosti ako pred vydaním rozhodnutia súdu prvej inštancie.

8. Matka navrhla uznesenie potvrdiť.

9. Po rozhodnutí súdu prvej inštancie bol do spisu založený znalecký posudok č. XX/XXXX, z ktorého vyplýva, že vzájomné vzťahy otca, matky a maloletých detí sú patologické, emocionálne ťažko ambivalentné. Na jednej strane majú rodičia svoje deti radi, v mnohých ohľadoch zvládajú starostlivosť o deti na výbornej úrovni, na druhej strane sú ich vzájomné vzťahy narušené, ťažko patologické, toxické, dlhodobo sýtené emočnou agresivitou, citovou manipuláciou, štiepením prežívania, potláčaním autenticity a rozvojom neurotického a neurolabilného spôsobu prežívania u všetkých troch detí. Obaja rodičia sa neštítia deti používať v konflikte, vystavovať ich neprimeraným hodnoteniam druhého rodiča, zaťahovať ich do súkromia a to aj intímneho a sexuálneho. Deti sa situačne prispôbujú. Je ťažké zistiť, aký je ich skutočný vzťah k rodičom, ich postoje sú prekryté vážnym rodičovským konfliktom. Rodičovské kritéria otca znalec zhodnotil ako výrazne nezrelé a limitované, najmä vo vzťahu k opačnému rodičovi a umožneniu deťom mať s ním zdravý a nezaťažený vzťah. Rodičovské kritéria matky najmä vo vzťahu k zvládaniu záťaže a frustrácie hodnotí ako emočne nezrelé a labilné a tým pádom aj znížené. G.. U. je dieťa s rizikovou anamnézou s oneskorením psychomotorického vývinu. Maloletá je výrazne ovplyvňovaná rodičmi v jej postojoch k opačnému rodičovi. V čase vyšetrenia je možné vnímať najmä posledný vplyv matky, ale v jej charaktere správania sa odráža dlhodobé ovplyvňovanie dieťaťa a nezdravé emočné väzby ako k matke, tak aj k otcovi. Dieťa aktuálne citovo preferuje matku, ale donedávna preferovala otca s tým, že vždy emočne zavrhuje opačného rodiča. V zásade všetky tri deti majú mamu radi, ale ich vzťah je deformovaný protrahovaným a vysoko agresívnym konfliktom medzi rodičmi, ktorí sa celý deň v centre pozornosti detí. Deti majú vytvorený vzťah aj k otcovi. Chlapci otca aktuálne citovo preferujú, adorujú a idealizujú. Na otázku, ktorý z rodičov má lepšie osobnostné predpoklady pre výchovu detí, znalec uviedol, že nález na strane otca je klinicky významnejší a teda závažnejší, lepšie predpoklady má teda o niečo matka.

10. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne.

11. Odvolací sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že aj v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné prihliadať na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Správou opatrovníka (a následne aj znaleckým posudkom) bolo osvedčené, že všetky deti žijú v konfliktnom prostredí, že trpia konfliktom svojich rodičov. Je preto v záujme maloletej, aby pri rozhodovaní bolo prihliadnuté aj na potrebu dieťaťa žiť v psychologicky vhodných podmienkach, čo pre mal. U. v tomto čase spíňa výchova matkou. Vzhľadom na vek mal. U. je potrebné prihliadať aj na jej názor. Zo spisu vyplýva, a to jednak zo správ opatrovníka (ako aj zo znaleckého posudku), že v súčasnej dobe mal. U. preferuje výchovné prostredie matky. S prihliadnutím na skutočnosť, že sa vedie konanie vo veci samej, ktorého výsledkom by mohla byť zmena výchovného prostredia mal. U., je aj odvolací súd toho názoru, že je správne neodkladným opatrením zveriť mal. U. do osobnej starostlivosti matky do času, kedy bude rozhodnuté vo veci samej. V súvislosti s týmto rozhodnutím je vecne správne aj rozhodnutie o určenie vyživovacej povinnosti, ktoré zodpovedá možnostiam otca a potrebám dieťaťa a aj princípu neodkladnosti.

12. O odvolacej námietke otca odvolací súd uvádza, že matka musí situáciu s výchovou a starostlivosťou o mal. U. zvládnuť aj s prihliadnutím na to, že vykonáva prácu v 12 hodinových pracovných zmenách. Napokon toto je bežné aj v iných rodinách, že starostlivosť u detí musí prebiehať spolu so zvládnutím pracovného zaťaženia rodičov. Odvolací súd nevidí dôvod, prečo by matka takúto situáciu nezvládla.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.